

B. Idégrundlag og plan

Den hastige udvikling i det danske samfund har skabt et stærkt behov for øget viden og forståelse af både den nære og den fjernere fortid. Det bliver ligeledes mere og mere nødvendigt at gøre sig fortrolig med tænkemåde og livsvilkår hos fremmede folkeslag overalt i verden. På disse områder har Nationalmuseet enestående betingelser for at kunne øve en vidtrækkende indsats til gavn for de mange.

Det er den grundlæggende idé i planen for Nationalmuseets fremtid, at de store, kulturelle ressourcer, som Nationalmuseet besidder i sine samlinger og arkiver og i medarbejdernes viden, bør udnyttes i langt større udstrækning end hidtil af hele den danske befolkning.

Nationalmuseet skal udvikles til et aktivt kulturcenter, som tiltrækker og engagerer publikum ved et rigt og varieret udbud af udstillinger, og som ved udadrettet arbejde også når frem til dem, der ikke selv har lejlighed til at komme til museet.

Det er planens mål at fordoble besøgstallet i museets hovedsæde i Prinsens Palais (for tiden mellem 250.000 og 300.000 om året), samtidig med at museet skal give hele landet adgang til sine samlinger ved en pionérindsats inden for den moderne kommunikationsteknologi.

Gennemførelsen af planerne forudsætter store ændringer i den publikumsrettede virksomhed på Nationalmuseet. Selv om museet på årsbasis har ca. 1,2 mill. besøgende på sine forskellige udstillingssteder, er det ikke et repræsentativt udsnit af den danske befolkning, man møder på Nationalmuseet. Hovedparten er yngre mennesker med en lang boglig uddannelse og uddannelsessøgende børn og unge. For dele af befolkningen er det ikke selvfølgelig at besøge Nationalmuseet.

Denne barriere skal nedbrydes ved en målrettet indsats fra Nationalmuseets side. Betydningen heraf er særlig stor, fordi det kan forudses, at udviklingen i samfundet vil give flere og flere mennesker mere tid til at gå på museum. Mange vil få kortere arbejdstid, og antallet af ældre, der har forladt arbejdsmarkedet, er stigende. Hertil kommer, at interessen for efteruddannelse og livslang uddannelse vokser. At komme disse behov i møde er både Nationalmuseets pligt og et vigtigt fremtidsperspektiv.

Det publikumsvendte arbejde kan ikke anskues isoleret fra øvrige aktiviteter på Nationalmuseet. Museumsloven af 1984 tillægger museumsvæsenet i Danmark fem forskellige opgaver: indsamling, registrering, bevaring, forskning og formidling. For

Nationalmuseet er der tillige en række særlige funktioner. Museet skal således føre det kulturhistoriske centralregister for hele landet, og det skal bistå andre museer med museumsfaglig og konserveringsteknisk bistand. Museet virker desuden som konsulent for det offentlige i antikvarisk/arkæologiske anliggender. Det er denne mangfoldighed af opgaver og pligter, der danner grundlaget for Nationalmuseets oplysningsarbejde og giver det særlige muligheder.

Opgaven er at udføre de hidtidige funktioner endnu bedre og at udvikle nye, attraktive anvendelsesmuligheder for Nationalmuseets rigdomme. De faste udstillinger må forbedres radikalt, bl.a. ved inddragelse af de nyeste landvindinger inden for informationsteknologien, og alsidigheden i museets samlinger må udnyttes ved indretning af temaudstillinger, der bryder de traditionelle skel mellem museets faglige afdelinger.

Nationalmuseet må desuden i alle led udbygge og intensivere sin publikumsbetjening. Demonstrationer, arbejdende værksteder, kurser, koncerter, film og teater, som har relation til museets faglige områder, må blive en del af museets dagligdag. For skolerne må museet gøres til et vigtigt element i undervisningsprogrammerne, og der må lægges vægt på voksenundervisningen. Nationalmuseet skal fremstå som et attraktivt tilbud til hele befolkningen om kulturel berigelse og videreuddannelse.

Ledelse og servicefunktioner

I forbindelse med den foreslåede udbygning må der ske en tilpasning af museets organisatoriske struktur til den forøgede virksomhed og de nye anlæg. Ledelsen og administrationen må være effektiv og smidig. Kulturministeriet, Administrationsdepartementet og Nationalmuseet har i 1985 dannet en arbejdsgruppe om disse spørgsmål. Men det vil også være nødvendigt at udbygge en række funktioner, der knytter sig til det publikumsrettede arbejde. Her kan følgende fremhæves:

- Oprettelse af en undervisningstjeneste, der skal koordinere museets undervisningstilbud for børn og voksne og udbrede kendskabet til undervisningsmulighederne på museet.
- Udbygning af formidlingssektionens tegnestue og værksteder med henblik på den stærkt forøgede udstillingsvirksomhed.
- Oprettelse af et film- og videoværksted til tilrettelæggelse af film- og lysbilledmateriale til brug i museets egne udstillinger og til udsendelse til offentligheden.